

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๖๓

ด้วยเป็นการสมควรกำหนดกรอบแนวทางในการกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์จะให้ความเห็นชอบรับจดทะเบียนข้อบังคับ ตามความมาตรา ๔๑ วรรคสามและวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดหลักเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกสมทบกับสหกรณ์หรือสมาชิกสหกรณ์ และให้ความเห็นชอบในการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับคุณสมบัติอื่น วิธีรับสมัคร และการขาดสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิหน้าที่ของสมาชิกสมทบที่สหกรณ์จะกำหนดไว้ในข้อบังคับ

อาศัยอำนาจตามความมาตรา ๑๖ (๘) ประกอบมาตรา ๔๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์ จึงกำหนดระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศ ณ วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ คำสั่ง ประกาศ หรือคำแนะนำอื่นใด ในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ รายการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสมาชิกสมทบกับสหกรณ์หรือสมาชิกสหกรณ์ที่จะกำหนดเป็นคุณสมบัติสมาชิกสมทบในข้อบังคับของสหกรณ์แต่ละประเภทให้เป็นไปตามประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ที่ออกตามความมาตรา ๔๑ วรรคสาม

ข้อ ๖ รายการเกี่ยวกับคุณสมบัติอื่น วิธีรับสมัคร การขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสมทบสำหรับสหกรณ์แต่ละประเภทที่จะกำหนดในข้อบังคับ ให้กำหนดรายการเป็นไปตามกรอบแนวทางที่นายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบไว้ตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้ รวมทั้งหลักเกณฑ์ที่จะให้ความเห็นชอบรับจดทะเบียนข้อบังคับเพิ่มเติมในแต่ละรายการ ดังนี้

(๑) การกำหนดคุณสมบัติอื่นของสมาชิกสมทบเพิ่มเติมจากข้อ ๕ ที่กำหนดให้สมาชิกสมทบต้องเป็นบุคคลธรรมดาซึ่งบรรลุนิติภาวะและมีสัญชาติไทย แต่สำหรับสหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์สหกรณ์เครดิตยูเนียนและสหกรณ์ร้านค้าที่ตั้งอยู่ในสถานศึกษา อาจกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกสมทบ

ในข้อบังคับให้รับผู้ที่ศึกษาในสถานศึกษานั้น ทั้งผู้ที่บรรลุนิติภาวะและยังไม่บรรลุนิติภาวะที่มีสัญชาติไทย เป็นสมาชิกสมทบของสหกรณ์ได้

(๒) การขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิกสมทบ นอกจากจะถือปฏิบัติตามกรอบแนวทางที่กำหนดแล้ว สหกรณ์อาจกำหนดเหตุในการขาดจากสมาชิกสมทบไว้ในข้อบังคับเพิ่มเติมได้อีกตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ในกรณีที่สมาชิกของสหกรณ์ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกสมทบตามข้อ ๕ ต้องขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุใด ๆ ตามที่กำหนดในข้อบังคับ สหกรณ์จะต้องกำหนดในข้อบังคับให้ชัดเจนว่าจะถือเป็นเหตุให้สมาชิกสมทบรายนั้น ๆ ต้องขาดจากสมาชิกภาพหรือให้เป็นสมาชิกสมทบต่อไปได้

(๓) สิทธิของสมาชิกสมทบ สหกรณ์จะต้องกำหนดสิทธิที่สมาชิกสมทบพึงได้รับจากสหกรณ์ไว้ในข้อบังคับอย่างชัดเจนและต้องไม่มีสิทธิดีกว่าสมาชิก หากสหกรณ์ไม่กำหนดสิทธิที่สมาชิกสมทบพึงได้รับในเรื่องใดไว้ให้ชัดเจน ก็ให้ถือว่าสมาชิกสมทบไม่สามารถได้รับสิทธิในเรื่องนั้นจากสหกรณ์ ทั้งนี้ สหกรณ์จะต้องกำหนดให้สิทธิแก่สมาชิกสมทบอย่างน้อยตาม (๓.๑) และ (๓.๒) สำหรับการกำหนดให้สิทธิในเรื่องอื่นตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๓.๑) การถือหุ้น สมาชิกสมทบแต่ละรายจะต้องถือหุ้นในสหกรณ์อย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ไม่เกินหนึ่งในห้าของหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมด และให้ได้รับเงินปันผลในอัตราเดียวกันกับสมาชิก

(๓.๒) เงินเฉลี่ยคืน สมาชิกสมทบมีสิทธิได้รับเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจได้ในอัตราเดียวกันกับสมาชิก

(๓.๓) การรับฝากเงิน สามารถกำหนดให้สมาชิกสมทบมีสิทธิฝากเงินกับสหกรณ์ได้ทั้งเงินฝากประเภทออมทรัพย์และประเภทประจำ

(๓.๔) การให้เงินกู้ สามารถกำหนดให้สมาชิกสมทบมีสิทธิกู้เงินจากสหกรณ์ได้ตามระเบียบของสหกรณ์ แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินกว่าจำนวนเงินฝากรวมกับทุนเรือนหุ้นที่ตนเองมีอยู่ในสหกรณ์

ข้อ ๗ ข้อบังคับสหกรณ์ใดที่ได้รับจดทะเบียนไปแล้วและขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้สหกรณ์แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับในคราวประชุมใหญ่ของสหกรณ์ที่จะมีขึ้นในครั้งแรกถัดจากวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ กรณีสหกรณ์ใดกำหนดให้มีการประชุมใหญ่ไว้ก่อนแล้ว และวันที่กำหนดนั้นมีระยะเวลาไม่เกิน ๓๐ วัน นับจากวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ หรือมีเหตุอันไม่อาจดำเนินการให้ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับได้ทัน ให้สหกรณ์ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับในการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ครั้งถัดไปได้ แต่ในระหว่างนี้ห้ามมิให้รับสมาชิกสมทบรายใหม่ที่มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ในข้อ ๕

ข้อ ๘ นับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้สมาชิกสมทบที่มีอยู่ตามข้อบังคับเดิมของสหกรณ์ แต่มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามระเบียบนี้ ยังคงเป็นสมาชิกสมทบต่อไปได้ โดยมีสิทธิและหน้าที่ตามที่

กำหนดในข้อบังคับ เว้นแต่สิทธิการกู้เงินจากสหกรณ์ภายหลังพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๔๑ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และสิทธิในการรับฝากเงิน ให้สมาชิกสมทบแต่ละรายมีสิทธิในการถอนและฝากเงินเพิ่มได้ไม่เกินจำนวนเงินฝากที่มีอยู่กับสหกรณ์ในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พิเศษज्ञั วีริยะพาหะ

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์